

Doe eens gek: **‘Weg met het kantoor’**

Bedrijven moeten zich in de toekomst serieus afvragen of ze eigenlijk nog wel kantoorruimte nodig hebben. Dat is de mening van Marcel Storms, als partner verbonden aan Concept International. “Dankzij ontwikkelingen op het gebied van ICT is het kantoor voor veel bedrijven overbodig geworden. Het probleem is dat men dit nog niet onder ogen durft te zien.”

Concept International is een organisatie die gespecialiseerd is in het ontwikkelen en invoeren van nieuwe kantoor- en werkvormen. Het bedrijf bestaat al zo'n tien jaar en heeft gedurende het afgelopen decennium meerdere aansprekende projecten gerealiseerd. Marcel Storms vertelt over de strategie van de organisatie: “De basis voor vernieuwende concepten is altijd de analyse van processen binnen een bedrijf. De gewenste werkwijze van een organisatie moet bepalend zijn voor de invulling van de toekomstige werkomgeving. Dit betekent dat er steeds meer diversiteit zal komen.

worden. Dit blijkt ook uit de projecten die we de afgelopen jaren hebben uitgevoerd. Zo hebben we onder meer de inrichtingsconcepten ontwikkeld voor Sun Microsystems, NS Vastgoed, Trespa, Océ Technologies, Shell en Sparkasse. In elk van die gevallen is een concept ontwikkeld, dat volledig is toegesneden op de wensen van de organisatie.”

Radicaal concept

Het meest radicale concept heeft Concept International toegepast in de eigen situatie. Binnen de onderneming is enkele jaren geleden afstand genomen van de gedachte dat kantoorruimte noodzakelijk is. De aan Concept International verbonden adviseurs werken allemaal vanuit huis. “Dat werkt in de praktijk ontzettend goed”, aldus Storms. Ook het contact tussen de collega's onderling ondervindt volgens de consultant geen nadeel van deze nieuwe manier van werken. “Eens per twee weken houden we een terugkomdag in een speciale *businesslounge*, waar we elkaar spreken en informatie uitwisselen. Daarnaast gebruiken we deze lounge om nieuwe medewerkers te instrueren.”

Volgens Storms is zo'n concept voor veel meer bedrijven haalbaar. Met de opkomst van de informatie- en communicatietechnologie is een groot deel van de functionaliteit van het traditionele kantoor verloren gegaan. “Als algemene tendens zien we dat het werkproces in organisaties steeds meer netwerk-structuren gaan vertonen. Het werk speelt zich niet meer af binnen de eigen afdeling; de samenwerking met andere afdelingen wordt steeds belangrijker. Daarnaast neemt de samenwerking met andere bedrijven en externe specialisten sterk toe.” Een rechtstreeks gevolg van deze ontwikkeling is volgens Storms dat virtueel contact in toenemende mate het fysieke contact gaat vervangen. “Internet wordt steeds belangrijker”, aldus Storms. “Dankzij de moderne technologie kunnen mensen overal inloggen en bij de noodzakelijke informatie komen. De communicatie via internet verloopt zeer soepel.

Marcel Storms: “Veel organisaties kunnen uitstekend functioneren zonder kantoor.”

Een consultancy-organisatie heeft namelijk heel andere behoeften dan bijvoorbeeld een *back office*-organisatie en een projectmanager heeft andere werk- en communicatiepatronen dan een medewerker van de financiële administratie. Kantoorconcepten kunnen dan ook niet dogmatisch gekopieerd

Storms: "Door de ICT-revolutie vervaagt de grens tussen werk en privé steeds meer."

E-mail heeft gedurende de afgelopen jaren het kantoor veroverd."

Ontmoetingsplek

De Concept International-medewerker koppelt een toekomstvoorspelling aan zijn analyse. Aan de hand van een drie fasen-theorie denkt Storms de toekomst van het kantoor te kunnen voorspellen. "Er zijn in de ontwikkeling van organisatie-structuren eigenlijk drie fasen te onderscheiden. De eerste is de fase van het traditionele kantoor, waar iedereen zijn werk doet in een cellenkantoor en zich niet afvraagt of het werk misschien niet efficiënter uitgevoerd kan worden. In de tweede fase wordt al veel effi-

ciënter omgegaan met zaken als functionaliteit en communicatie. Een voorbeeld van een kantoor uit de tweede fase is het bekende Interpolis-project. In de derde fase zijn de netwerkstructuren zo belangrijk, dat bedrijven hun kantoorruimte eigenlijk niet meer nodig hebben. Het kantoor ontwikkelt zich in deze fase tot een ontmoetingsplek, waar medewerkers eens in de zoveel tijd bijeen kunnen komen om bij te praten."

Een voorbeeld van het door Storms geïdealiseerde inrichtingsconcept is de wijze waarop The Vision Web invulling heeft gegeven aan zijn huisvestingswensen. "De organisatiefilosofie van deze IT-consultancy-organisatie is uitermate boeiend en inspirerend", aldus Storms. "The Vision Web is een soort overkoepelende paraplu waaronder acht zelfstandige ondernemingen geplaatst zijn. Binnen deze bedrijven bevinden zich circa veertig micro-ondernemingen, die kunnen worden opgericht door iedereen binnen de organisatie die een goed idee heeft. In een klankbordgroep worden deze ideeën gewogen, waarna de initiatiefnemers de onderneming tot een succes kunnen maken." De onderneming maakt – hoe kan het ook anders – geen gebruik van traditionele kantoorruimte. Storms: "De mensen werken thuis, onderweg en bij de klant. Verder heeft de organisatie de oude burgemeesterswoning in Delft omgebouwd tot grand café. Deze ruimte doet dienst als ontmoetingsplek, waar de medewerkers van de organisatie elkaar kunnen treffen en de identiteit van de organisatie waarborgen."

Vastgeroeste patronen

Volgens Storms is een dergelijk kantoorconcept voor veel meer organisaties haalbaar. "De balans tussen werk en privé is aan het verschuiven in onze moderne maatschappij. Deze scheiding, ontstaan tijdens de Industriële Revolutie, wordt steeds vager als gevolg van de revolutie op het gebied van ICT. Dit biedt ons de mogelijkheid om vastgeroeste patronen los te laten. Ik wil organisaties dan ook uitdagen om eens na te denken over de gevolgen van deze ontwikkeling. Doe eens gek en hanteer niet klakkeloos de concepten die je altijd al gebruikt hebt. Misschien is het wel mogelijk om te functioneren zonder kantoor – denk daar over na en zie de mogelijkheden onder ogen!" ■

Henk-Jan Hoekjen

Het kantoor van de toekomst?

Nadere informatie? Kruis code i016 aan op de responskaart.